

23_03_009

**Supermakter
og interessesfærer**

**Mot en løsning
i Sør-Tirol**

Industri og ideologi

**Nordøst-India —
neste Vietnam?**

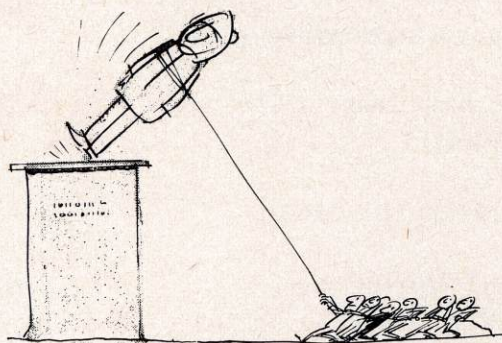
ny verden

NR. **10** OKTOBER 1968

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Mennesket og systemskifte

Nylig holdt marxistiske filosofer en kongress i Øst-Europa. Temaet var «Marx og revolusjonen». En professor fra Beograd uttalte: «En ny moralsk kraft er det eneste botemiddel for byråkratiet, som i siste fase ødelegger enhver revolusjon, inklusive den kommunistiske.»

Herbert Marcuse, den revolusjonære tenker, var også tilstede. Jugoslavene spurte ham hva han syntes om deres nye system — medbestemmelsesrett i fabrikkene. Marcuse sa at det nye system vil være nytt og revolusjonært dersom det lykkes jugoslavene å frembringe en ny mennesketype med nye motiver. Hvis dette ikke lykkes, vil det bare føre til en ny form for byråkratisk forvaltning.

Geniale hjerner har uttenkt de mest lovende strukturendringer. Millioner har gitt sin tid, sin begeistring og sine liv for å virkelig gjøre dem. Det gjelder sosialistiske såvel som kapitalistiske systemer. Likevel, gang på gang, har det hele strandet på utemmede krefter i den menneskelige natur.

Så reiser det seg nye menn med nye faner, som bærer nye teo-riers slagord. Et nytt system pioneres. Jo ferskere eksperimentet er, desto mindre er det befengt med negative erfaringer. Det gir større spillerom for illusjonen og lengselens fantasi. Til kamp for det nye system, som skal gjøre slutt på all urettferdighet, all krig, all ondskap!

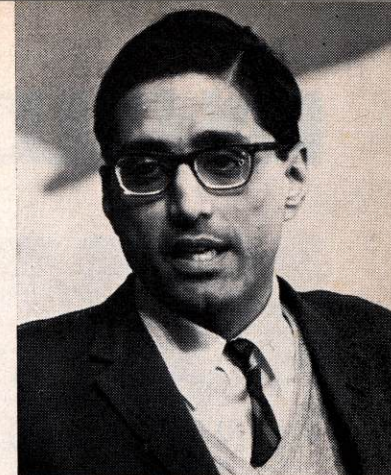
Mot dette stilles ofte en kristendom konsentrert om personlig frelse, men uten relasjon til den verden vi lever i. Istedenfor en surdeig blir man en liten søt rosin i «The Establishment». Eller som marxisten sier: «De kristne spaserer med den private dyds blankpussete lakksko gjennom historiens blodige sump.» Dette styrker overbevisningen hos dem som ser strukturendring som vår tids eneste løsning.

Samtidig vil strukturaktivistenes manglende evne til å røre ved menneskets dypeste motiver styrke følelsen av å ha rett hos dem som lever innen rammen av en personlig erfaring.

Så havner man dypt i grøften, på hver sin side av veien. På veien selv er det rikelig med plass for begge parter.

Supermakter og interessesfærer

I en artikkel i nyhetsmagasinet «Himmat», Bombay, behandler redaktøren, Rajmohan Gandhi, dette spørsmålet sett fra asiatiske synsvinkel.

Europa er fremdeles nervøst og anspent, en måned etter okkupasjonen av Tsjekkoslovakia.

Østerrike, hvis nøytralitet er garantert av Sovjet og Vesten, føler seg ikke trygg. Vest-Tyskland er engstelig, og det samme er de skandinaviske land.

Strauss, Vest-Tysklands finansminister, har uttalt at det er for risikabelt å stole på at sovjetiske tropper aldri vil bevege seg utenfor sitt anerkjente interesseområde, siden antagelsen om at Sovjet ikke ville gjenta Ungarn i Tsjekkoslovakia viste seg å være gal.

Men regjeringene i Vest-Europa deler ikke nødvendigvis Strauss' frykt. De fleste observatører synes å mene at russerne vil stanse. De venter ikke at sovjetiske tropper skal intervenere i Romania eller forsøke noe drastisk i Jugoslavia.

Kinas raketter

Teorien om interesse-områder har vide konsekvenser. Sovjetunionen har fått seg overlatt herredømmet over Øst-Europa på grunn av sitt nærvær og fysiske makt. Etter hvert som makten vokser, vil det da bli overlatt retten til andre naboland som Tyrkia og Iran, hvor Sovjets aktivitet har økt bemerkelsesverdig de senere år?

Og hva med det kinesiske interesseområde? Kina har nå vannstoffbomben i tillegg til atombomben. I 1975, enkelte hevder 1972, vil det ha raketter som kan frakte disse bombene til mål i Amerika.

Når Kina har fått interkontinentale raketter, vil det være liten grunn til å vente at Amerika vil utfordre Kinas innflytelse over store deler av Asia.

På grunn av sin avgjorte militære overlegenhet vis-a-vis Kina har Amerika hittil vært som et skjold for visse

asiatiske land. Kina sender ikke soldater til Vietnam av frykt for amerikansk gjengjeldelse, som kunne bli av kjernefysisk karakter.

Vietnam har antagelig fratatt Amerika lysten til å kjempe nok en stor-krig på det asiatiske fastland, og de kinesiske rakettene vil sette endelig punktum for en slik tanke.

Asiatiske land som Japan, Thailand, Burma, India, Pakistan og Ceylon vil bli nødt til å se fakta i øynene slik som Øst-Europa har måttet gjøre det. Deres handlefrihet vil bli begrenset til noen få år.

Bør de lage sin egen atombombe? Det er ikke mange av dem som kan gjøre det, og omkostningene for de som kan, vil bli enorme. Ennå en faktor er at India er splittet og ustabilt. Det er en reell mulighet for at kommunistene en dag kan ha kontrollen. Er det klokt å ha et kjernefysisk program som ville gi atombomben til et kommunistisk regime i India?

Det er noen som anser en regelrett militærallianse med USA og Vesten som den eneste praktiske løsning. Men Washington ønsker å koordinere sin politikk med Moskva, og det kan tenkes at Amerika ikke er villig til å godta en indisk anmodning om allianse. Og, som før nevnt, det er usannsynlig at Amerika vil risikere å få lagt sine egne byer i ruiner for å beskytte et asiatisk land mot Kina.

Usannsynlig garanti

Amerikanerne har gjort det klart i løpet av de senere år at de kan tenke seg å gi land som India en slags garanti forutsatt at Sovjetunionen gjør det samme, og dersom de små land gir opp sine kjernefysiske ambisjoner. Det er imidlertid vanskelig å tenke seg at

Kreml vil gå sammen med amerikanerne om en garanti mot Kina.

Den minst pålitelige kurs av alle ville være å bli fullt og helt avhengige av Sovjet. Troen på demokrati, frihet og religion som mange asiater har felles med Vesten, er ikke en felles faktor i vårt forhold til Sovjetunionen.

Enda viktigere er det at Sovjets strategiske interesser i land som India ikke er så store som vi kanskje tror. For å oppnå andre innrømmelser fra Kina som er viktigere for dem, ville russerne være parat til å overlate India til Kina så snart det måtte bli behov for det.

Ser man objektivt på det asiatiske område er det derfor klart at land som India må forberede seg på å møte en situasjon som den tsjekkoslovakiske. En indier som i 1980 blir overrasket over å oppdage at kinesiske tropper kontrollerer landet, kan ikke ha tenkt langt på forhånd.

Forsøk det umulige

Tre konklusjoner synes klare:

1. Indias skjebne vil i avgjørende grad avhenge av Kina, Russland, Europa og Amerika. Ut fra nasjonal egeninteresse er det absolutt påkrevet at indere prøver å gjøre noe for å forandre begivenhetenes gang utenfor sine egne grenser.

Ingen av de veier som ligger foran oss er særlig løfterike. Men den som ser ut til å ha best sjanse til å føre frem, er en form for forståelse med Vesten. Vi må overbevise folk i Europa, Storbritannia og Amerika om at Asia er viktig for dem. Uten å se bort fra Vestens utilstrekkelighet og feilgrep i saker som angår oss, må vårt mål være å vinne deres vennskap, å få lederne og ikke minst befolkningen engasjert i Asia.

INDUSTRI

5000 HAR TATT DEL I KONFERANSENE I CAUX 1968

«En ny motivering for industri og økonomisk liv», «Overvinne av motsetninger mellom raser, nasjoner og språkgrupper» og «Europas ansvar for andre kontinenters materielle og åndelige behov» var blant de tema som 915 deltakere fra 47 land tok opp på en konferanse i Caux, Sveits, i begynnelsen av september.

Begivenhetene i Tsjekkoslovakia, de mange øst-europeiske deltakere og delegasjoner fra Asia og Midt-Østen levendegjorde den internasjonale situasjon som dannet bakgrunnen for konferansen.

Her var også nigerianer og biafraner, greker og tyrker fra Kypros, tysk-talende og italiensk-talende sør-tiroler, farget og hvit fra urosentrene i England.

Deltakere fra europeisk industri og fagbevegelse dannet den største gruppen. Lederen for delegasjonen fra en

øst-europeisk storbedrift sa før de vendte tilbake til sitt land: «Det vi har sett her er nøkkelen til fred i verden. Vi vil snakke i fabrikkene, med arbeiderne og med intelligentsiaen om de erfaringer vi har gjort.»

Dr. Jürg Iselin, som leder avdelingen for europeisk integrasjon i det sveitsiske utenriksdepartementet og representerte den sveitsiske president og utenriksminister på konferansen, konkluderte:

«Nøytralitet er fortsatt vårt utenrikspolitiske prinsipp, men når selvbestemmelsesretten og ytringsfriheten står på spill, som i Tsjekkoslovakia, kan det ikke gis noen nøytralitet for de enkelte sveitsere. Alle er moralsk ansvarlige. Caux gjør vår nøytralitetspolitikk effektiv ved å skape en atmosfære hvor mennesker kan møtes og lære å forstå hverandre.»

Av sivilingeniør Lennart Sjögren

Representanter fra Den italienske arbeidsgiverforening i samtale med Gottfried Anliker (i midten t.v.), som er direktør for et entreprenørfirma i Lucerne, Sveits, og Les Dennison (i midten), formann for bygningsarbeidene i Coventry, England. Ytterst t. h. presidenten for De unge arbeidsgiveres forbund i Italia, Lorenzo Vallarino Gancia. «Protestene fra studenter og arbeidere over store deler av verden skyldes delvis selvisheten og urettferdigheten på vår side,» fremholdt Gancia i en tale. «Vi må handle raskt for å skape et alternativ.»

«Det står fast at kommunismen, som den praktiseres i øst, ikke helt ut tilfredsstillende de forhåpninger menneskene der har for fremtiden. Tsjekkoslovakia viser dette.

Men jeg er også overbevist om at kapitalismen, som vi har praktisert den i Frankrike, ikke er noen løsning. Urolighetene i mai og juni viser dette.»

Det var sjefen for en stor fransk elektronisk bedrift med fabrikker også i Tsjekkoslovakia og Italia som sa dette i Caux. Dermed hadde han berørt ett av de sentrale spørsmål på konferansen, nemlig om man innen industrien kan finne en ny motivering, som både tilfredsstillende menneskene, bidrar til å løse de økonomiske problemer og skape rettferd i en verden hvor fattigdom og rikdom lever side om side.

Franskmannen fortsatte: «Som de fleste arbeidsgivere i Frankrike har

jeg i de siste 4-5 årene vært mest opptatt av vårt foretagendes økonomiske stilling, kampen med konkurrentene, den økonomiske krig. Hele min tenkning, min energi, ble absorbert av dette.

Åpningen av Fellesmarkedet i juli i fjor innledet for de fleste av oss en kamp på liv og død for å få gjennomført de forandringer som måtte til.

Denne økonomiske krigen har sine ofre – de arbeidsløse. Som vi opplevet under opprøret i mai og juni, kjempet de kraftig med.

Disse kjennsgjøringene viser at vi arbeidsgivere på enkelte områder grundig har sviktet vårt ansvar. Vi tenkte i første rekke ut fra økonomisk nødvendighet, uten å vie de menneskelige og sosiale spørsmål tilstrekkelig oppmerksomhet. Dette må vi nå så fort som mulig bringe i orden. Det er min og mine franske kollegers første personlige plikt.

Det jeg har lært her er av største betydning for de forandringer som må kjempes gjennom på begge sider, både i øst og vest.»

Konferansen var kommet i stand i nært samarbeid med presidenten for Fellesmarkedets kommisjon i Bryssel, Jean Rey. Selv ble han i siste øyeblikk syk og sendte derfor en av Fellesmarkedets direktører som sin representant.

Den italienske arbeidsgiverforeningen Confindustria var representert ved seks av styremedlemmene med viseformannen V. Carola i spissen. Fra Frankrike kom blant andre sjefen for datamaskinfirmaet Bull General Electric, H. Desbruères, og generalsekretærene for det franske tekstilarbeiderforbundet (F.O.), M. Mercier, og det franske transportarbeiderforbundet, Souffez. Den hollandske delegasjonen inkluderte sjefen for Philips-konsernet, Frederick Philips, med en kvart million ansatte og fabrikker i 44 land. Fra Norden kom blant andre viseformannen for den danske trevareindustri, Alfred Nielsen, skaperen av Ki-

Dr. Helmut von Verschuer (i midten), en av direktorene i Europa-kommisjonen i Bryssel og dr. Vincenzo Carola, visepresident i Den italienske arbeidsgiverforening (t. v.).

OG IDEOLOGI

runa-trucken, Torsten Henriksson, og transportarbeiderforbundets tillitsmann i Norrköping, John Söderlund.

En ny motivering for industri og økonomisk liv

Mercier vurderte Caux-konferansens betydning i lys av utviklingen i Frankrike: «Arbeidet i Caux omfatter det moderne menneskes mange forskjellige livsområder. Begivenhetene i de siste månedene viser at det eksisterer et tomrom i våre samfunn. Her finnes et svar både til uroen og dens årsaker.»

En rekke talere ved konferansen beskrev hvilke konkrete resultater en ny målsetning hadde ført til i deres foretagender. Andre arbeidet med å formulere og tillemppe en slik målsetning for større sektorer av industrilivet.

Philips-konsernets sjef, F. Philips, framholdt hvordan man innen hans foretagende tidlig hadde følt et sosialt ansvar og forsøkt å forbedre forholdene. «Men da jeg fikk øynene opp for den dype bitterhet og mistro som arbeiderne har til oss industriledere, forsto jeg at det ikke er nok å tenke en smule mer for de ansatte. Det er i stedet ufravikelig nødvendig å finne et mål for industrien som er like mye en utfordring for oss som for dem.

Dagens mennesker er gjennom presse, radio og TV vel informert om

Presidenten for Philips-konsernet, Frederick Philips (t. v.), i samtale med dr. Jürg Iselin fra det sveitsiske utenriksdepartement. Dr. Iselin representerte presidenten og utenriksministeren i Sveits.

Europeiske industriledere besøker et nytt språklaboratorium som nylig ble installert i Caux. Studenter fra Etiopia gjennomgår et kurs i fransk.

det som hender i verden. Det er ikke lenger tilstrekkelig at de ved ukens slutt kommer hjem med nok i lønningsspen. De søker noe som kan tilfredsstille. Ikke minst den yngre generasjon vil at deres innsats skal telle i en verdensomfattende sammenheng.

Vårt kontinent har en rikdom av erfaringer. Men vi er et dårlig eksempel når det gjelder samarbeid. Vi har all grunn til ydmykhet i vårt forhold til andre verdensdeler. Nettopp fordi mennesker med så forskjellig bakgrunn må arbeide sammen i industrien, har vi en fascinerende oppgave. Den er global, og vi kan bare løse den i samarbeid med våre arbeidere.»

Frykten for arbeidsledighet

Alle er oppmerksomme på den økonomiske krisen som Storbritannia gjennomgår og behovet der for radikale forandringer. «Vi arbeidsgivere må gjennomføre de nødvendige tiltak frivillig og ikke vente på at man skal tvinge oss,» uttalte direktør John Vickers, sjefen for en middelsstor engelsk bedrift som produserer oljer for tekstilindustrien. I hans familiefirma hadde det ikke vært lett å akseptere at selvisheten i familier som hans hadde skapt klassekamp. Den nye økonomiske politikk som han derved hadde slått inn på, hadde blant annet ført til at man i en tid med økonomisk depresjon skaffet arbeid for 6 prosent fler ansatte. Av midler som tidligere hadde kommet aksjeeierne til gode, ble det opprettet et fond for arbeiderne. Dette hadde for eksempel muliggjort at det kunne gis boliglån til 2 prosent rente i stedet for

8 prosent. For å gi en viss sosial sikkerhet opprettes nå 3-årige ansettelseskontrakter slik at frykten for en dag å bli satt på gaten reduseres.

De økonomiske teoretikerne i England grunner sine forutsetninger på menneskenes gjennomsnittsholdning innen industrien. D.v.s., de tar det for gitt at mennesker ikke kan forvandles.

Vi har brutt gjennom denne muren, som bare eksisterer i menneskenes innbilning. De erfaringer som mange her har fremlagt beviser at det innen industrien finnes et stort antall mennesker med en ny motivering.

De gjør det mulig å skape den nye samfunnsorden som menneskeheten lengter etter.

Gottfried Anliker, direktør for et entreprenørfirma i Sveits, fortalte hvordan en ny motivering hadde hjulpet hans firma til å bygge fortere, billigere og bedre. «Vi tror på absolutt uselvishet og absolutt ærlighet og vårt mål er å tjene menneskene,» sa han. Det har blant annet ført til at firmaet fremdeles tar 67 kr. pr. kvm. for tomter som nå ellers selges for 180 kr. pr. kvm. Leiligheter som er bygd av hans firma leies ut 20 prosent billigere enn andre leiligheter med samme standard. Samtidig har man oppnådd et bedre samarbeid med de ansatte og hatt en meget rask ekspansjon. «Absolutte moralnormer fungerer i forretningslivet. Vi har sett det i vårt firma og i de praktiske resultater vi har oppnådd,» avsluttet Anliker sitt innlegg.

Boikott avlyst

Viktige erfaringer av hva industriens folk kan gjøre for å hjelpe

U-landene ble lagt fram av både fagforeningsmenn og arbeidsgivere. Formannen for bygningsarbeiderne i Coventry, England, Les Dennison, fortalte at han var blitt invitert til India av Rajmohan Gandhi sammen med en gruppe andre fagforeningsmenn. Gandhi hadde bedt dem hjelpe til å trene et nytt lederskap i industrien der. Dennison fortalte at de hadde kunnet bidra til å løse alvorlige konflikter innen indisk industri, for eksempel en 7 måneders lock-out av 9000 mann. De hadde også vært i stand til å hindre en splittelse mellom indisk og engelsk fagbevegelse på et tidspunkt i vår da demonstrasjoner mot fargede arbeidere i Londons havn førte til uroligheter i India. Generalsekretæren for Indias 200 000 havnearbeidere sa senere at som resultat av disse britiske fagforeningsmenns besøk hadde de besluttet å avlyse en planlagt boikott av engelske skip.

Et annet eksempel ble lagt fram av franskmannen R. Carmichael. Hans kolleger i juteindustrien hadde i samarbeid med organisasjonen FAO sluttet en avtale med India og Pakistan om en stabilisering av juteprisene, en avtale av stor betydning for de 10 millioner indere og pakistansere som lever av jutedyrking.

Jean Rey's representant ved konferansen, direktør ved EEC-kommisjonen i Bryssel, dr. H. von Verschuer, vurderte Caux' betydning for Europa slik:

«I Bryssel skaper vi nye strukturer for fremtidens samfunn. I Caux skapes nye mennesker for denne fremtiden. Det ene kommer ikke til å fungere uten det andre.»

Ledere for Englands halvannen million farvede immigranter deltok også i konferansen, bl. a. Martin Murray (t. h.), visepresidenten for den vest-indiske folkegruppen, som er den største i Europa.

MOT EN LØSNING I SØR-TIROL

Guvernøren i Sør-Tirol, dr. Sergius Magnago (som taler i midten) sammen med delegasjonen fra dette urolige hjørne i Europa. Nr. to fra høyre dr. Karl Mitterdorfer, som representerer områdets tysktalende befolkning i parlamentet i Rom.

«Neste gang vi setter oss til forhandlingsbordet, blir det i en vennskapelig atmosfære og uten hatske blikk,» sa Sør-Tirols guvernør og ledende politiker, dr. Sergius Magnago. Han talte i Caux, hvor politikere fra de tysk- og italiensk-talende folkegrupper i Sør-Tirol for tredje gang i løpet av 1968 tok del i Moralsk Opprustningskonferanser.

Sør-Tirol har vært en stadig belastning på forholdet mellom Rom og Wien, siden det ved St. Germain-freden i 1919 ble tilsluttet Italia. De ca. 240 000 tysktalende sør-tirolere ble i mellomkrigstiden utsatt for en hardhendt italieniseringspolitikk. Ved Paris-freden i 1946 ble Sør-Tirol lovet en viss autonomi, men den tysktalende befolkning beskylder idag Italia for å ha omgått denne avtalen ved å la Sør-Tirol bli en del av en større italiensk provins, Trentino-Alto Adige. Den østerrikske regjering bragte i 1960 Sør-Tirol-spørsmålet inn for De forente nasjoner.

På et møte i Caux som behandlet temaet «Overvinne av motsetninger mellom raser, nasjoner og språkgrupper» talte representanter for de to folkegruppene.

«Vi kom hit for å få hjelp, og vi fikk den,» sa dr. Karl Mitterdorfer, som representerer den tysktalende befolkning i det italienske parlament i Rom. Han rapporterte at visse fremskritt allerede var oppnådd etter at en

delegasjon fra provinsen hadde besøkt Caux tidligere i år, og fortsatte: «Vi må nå handle raskt for å løse konflikten i Sør-Tirol, så vi kan bli i stand til å hjelpe andre som trenger det. En løsning av vårt lille problem kunne muligens være et mønster for løsningen av større problemer ute i verden.»

Vise-presidenten i regionalparlamentet i Trentino-Alto Adige, dr. Armando Bertorelle, som representerer den italiensk-talende befolkning, sa: «Vi har arbeidet med dette spørsmålet i 20 år. Hver av oss har forsvart sin egen gruppes interesser, uten alltid å ta det felles beste i betraktning. Det har ikke vært mangel på god vilje, men her i Caux blir den gode vilje til noe konkret.»

I løpet av konferansen møttes sør-tirolerne med det italienske parlamentsmedlem Guido Bernardi fra Rom og ledende representanter for italiensk industri for å komme frem til hvordan en kunne konkretisere en ny holdning i praktiske løsninger.

Guido Bernardi, italiensk parlamentsmedlem, konfererte med delegasjonen fra Sør-Tirol.

Emiren av Kano, Nord-Nigeria, besøkte Caux for å finne ut hva Moralsk Opprustning kunne bety for hans land. Emiren er overhode for 2½ million muhammedanere. Her sees han i samtale med en representant for Det sveitsiske utenriksdepartement (t. h.) og Prins Richard av Hessen.

HUN DANSER FOR SITT FOLK

Av ANDERS ESKELAND

Orientalisk dans har aldri interessert meg. Men under lærerkonferansen i Caux i sommer så jeg *Vijayalakshmi Subrahmanyam* fra Sør-India fremføre en tradisjonell indisk dans. Hun målbandt forsamlingen. Hver bevegelse, grasiøst fremført, talte sitt tydelige språk.

En dag satt vi og pratet sammen. Hun fortalte om seg selv. Hennes far er gruveingeniør, og hun er den eldste i en søskenflokk på ni. Da hun var ferdig med skolen, begynte hun å studere ved Bangalore Universitet.

Men hun hadde også lært seg å danse. For mange indiske piker blir dette en hobby, forteller hun, særlig i den sørlige delen av landet. Folket der har kunstneriske anlegg, og det gir seg uttrykk i sang og dans.

Vijayalakshmi er blitt en fremragende danserinne. Hun har opptrådt for Chou-En-lai, Nehru, Ayub Kahn og andre.

Dansen er i høy grad en religiøs uttrykksform. Den alminnelige mann

og kvinne forstår dette medium; man kan uttrykke dype sannheter på denne måten. Språkbarrierer og analfabetisme er intet hinder.

– Det var på en ungdomsleir, arrangert av Moralsk Opprustning, at jeg kom på tanken å bruke dansen for å fremføre idéer. – Vijayalakshmi blir ivrig. Jeg må stagge henne for å få tid til å notere.

Jeg tenkte på landsbyene, fortsetter hun. Det finnes over 500 000 av dem i India. Landsbybefolkningen er oppvakt av hva som foregår i verden. De følger med. Hele landsbyen samles daglig for å lytte til det ene radioapparatet som kanskje finnes der. De kjenner til Vietnam, konflikten Sovjet-China, raseuroen i USA.

Men de kan ofte ikke fatte hvorfor det er krig og nød i verden. Og ingen forteller dem at de kan ha en andel i å bygge freden.

Derfor laget Vijayalakshmi en sketsj om dyr. Hvert dyr representerte en nasjon, Sovjet-Unionen, USA, China,

osv. Hun beskriver i dansen de kreftene som virker i nasjonene og skaper konflikter: hat, mistillit, overlegenhet, selvishet, og hvordan det er mulig å overvinne disse kreftene. Fremstillingen er enkel og menneskelig. Folk elsker denne dansen. De forsto at det gjaldt også dem. De ble engasjert i arbeidet med å bygge et levedyktig samfunn i India.

Jeg spurte henne om hennes inntrykk av Europa.

– Folk i India er interessert i hva som skjer i Europa – og bekymret over det. Men vi føler at européerne jevnt over behøver å forstå at det haster med å gjøre noe med nøden i verden.

Dersom Europa mislykkes, er det ute med oss i India. Men européere er velkommen til vårt land, folk som kan lære oss hvordan man skal leve sammen i et samfunn hvor menneskene har omsorg for hverandre. Vi er taknemnlige for de som er kommet ut for å gi noe til vårt folk.

UNDER EN NY HIMMEL

Av Even Lorch-Falch

Even Lorch-Falch debuterte med en diktsamling, «Før midnatt», på Bondes Forlag i 1964. Senere har han gitt ut en samling til, «Vår tanke og vår skjebne», og den tredje, «Storkulten», kommer til høsten. Hans dikt er blitt antatt til Cappelenes Gruppe 66 og Gruppe 67.

Lorch-Falch skriver at han fikk inspirasjonen til dette diktet gjennom lesning av Ny Verden.

Gjennom natten har vi reist
og fornemmet
alle tings skygge.
Hinsides lengselen
ble våre arner åpnet.
Som fostre
ble vi båret i ømt lukkede hender.
Vi våknet
til våre egne fødsels-skrik
under en ny himmel
og så oss omkring
med større øyne enn før.

Vietnam befinner seg i rampelyset. Men nær ved, på en mindre belyst del av verdensscenen, ligger et annet viktig urosenter.

Det er i fjelltraktene i det nordøstre India. Her møtes Asias gule og brune raser. Ved de grønne, regntunge fjellene mellom India, Øst-Pakistan og Burma bor stammer med en stolt frihetstradisjon. Da engelskmennene først kom dit i 1830 kjempet den legendariske U Tirol Singh imot dem i fire år, inntil han endelig ble overvun-

Konflikten ble skjerpet da Mao kom til makten i Kina, og grenseminoritetene kunne søke støtte for sine frihetskrav i Peking.

I juni i år fant man et stort lager av kinesiske våpen i Nagaland, og 200 naga-soldater, hvorav mange var blitt trenet i Kina, ble drept i et blodig sammenstøt.

Flertallet i Assams parlament, som består av representantene for hindubefolkningen i Bramaputradalen, trumfet i 1960 igjennom en lov som

National Front geriljakrig. Den indiske hæren har nå 2 divisjoner stasjonert i området, hvor ca. 6000 geriljakrigere skal være i virksomhet.

I skrivende øyeblikk ligger fjelldistriktenes fremtid i støpeskjeen. Den indiske sentral-regjering har en plan som går ut på å danne en fjellstat med ganske vidtgående selvstyre. Kommer denne planen til å fungere, eller kommer geriljakrigen til å spre seg og utløse et blodbad à la Vietnam eller Biafra? Hvilken holdning kommer i

Nordøst-India – neste Vietnam?

Av BROR JONZON

Jonzon er nylig kommet tilbake etter ett års opphold i Asia.

net gjennom forræderi. Engelskmennene innførte en felles administrasjon for hele området, og innlemmet det i den indiske stat Assam.

Da India fikk sin frihet i 1947, for-søkte noen av bergfolkene å bli uavhengige. De forsvarte sine egne språk og sin religion, kristendommen, som hadde slått dype røtter blant disse tidligere hodejegerne.

Sentralregjeringen i Delhi sto overfor et dilemma: Hvis disse grensefolkene ble gitt uavhengighet, ville en rekke andre minoriteter komme med liknende krav, og India splittes opp.

gjorde assamisk til statens eneste offisielle språk. Dette ble signalet til at bergbefolkningen organiserte seg politisk i den såkalte «All Party Hill Leaders Conference» (APHLC), under ledelse av bl.a. kaptein Williamson Sangma og Stanley Nichols-Roy. Assams statsminister, B. P. Chaliha, var ikke særlig begeistret over denne utviklingen. Som en motvekt mot APHLC støttet han en annen gruppe, Mizo National Front, som rivaliserte med kaptein Sangmas parti. Det viste seg imidlertid snart at Chaliha hadde satset på feil hest: I 1966 startet Mizo

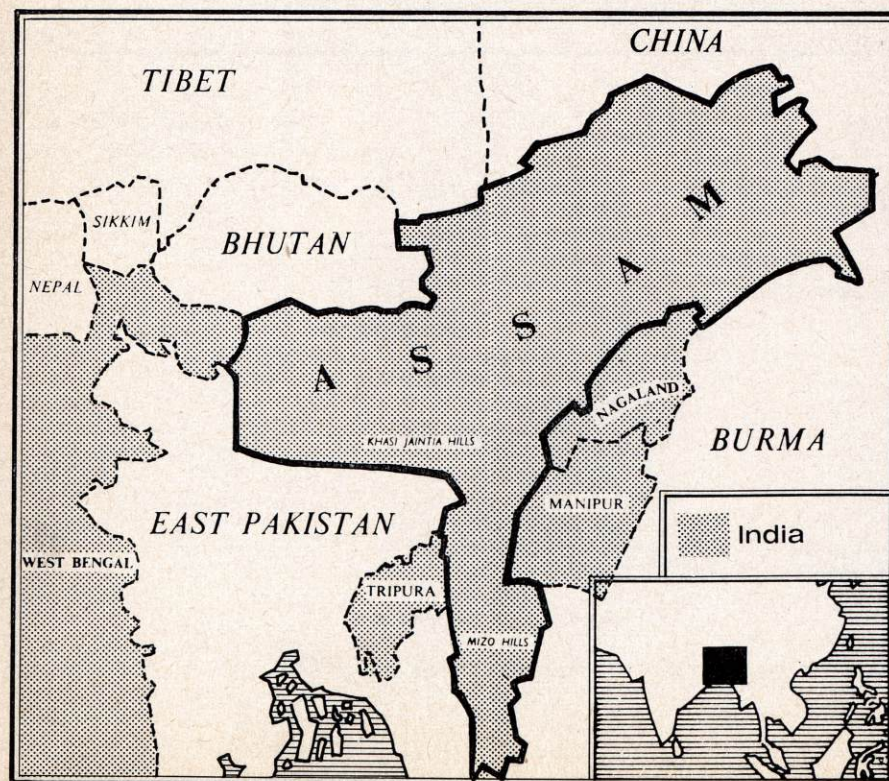
så fall Kina og Øst-Pakistan til å innta?

Meget avhenger av menn som statsminister Chaliha, kaptein Sangma og Stanley Nichols-Roy. Jeg traff Nichols-Roy ved åpningen av Moralsk Opprustnings nye indiske sentrum i Panchgani i januar i år. Det er ikke lett å plassere ham. Hans far er av Khasistammen, og hans mor er amerikansk, og selv er Nichols-Roy en usdvanlig kombinasjon av asiatisk tradisjon og amerikansk energi.

Statsminister Chaliha er det derimot ikke lett å ta feil av. Allerede Gandhien avslører ham. Han er hindu og representerer en politiker-type som begynner å bli sjelden: Den overbeviste Gandhi-tilhenger som setter prinsipper foran politisk opportunisme.

Nichols-Roys besøk i Panchgani og hans påfølgende kontakter med venner som Sangma og fiender som B. P. Chaliha bragte en ny faktor inn i spente situasjonen. Nichols-Roy selv, hans familie og hans stamme hadde lidt meget i løpet av 20 års politisk konflikt, og hadde grunn til å hate. I Panchgani falt dette hatet bort. Noen uker senere i New Delhi snakket jeg med politikere som hadde truffet Nichols-Roy, og nesten ikke kunne tro at det var samme mannen. Hans politiske standpunkt var fremdeles det samme: Han kjempet for bergbefolkningens rettigheter. Men han gjorde det uten bitterhet, og hadde fått en dyp og levende interesse for hele det indiske subkontinents fremtid.

Forts. side 14

PREMIERE I LONDON

Alan Thornhills komedie *Bishop's Move*, som hadde urpremiere på Westminster Teater i London i september, fikk denne omtalen i teater- og filmmagasinet *Stage*:

Moralsk Opprustnings teaterstykker på Westminster alltid et budskap – selv om undertegnede mener at budskapet ikke har vært klart nok. Men intet er uklart i *Bishop's Move*. Alan Thornhill nesten tordner fram sitt tema: «Bygg ikke din tro på pop-prester».

Det er en lettelse å finne et så bestemt utsagn, et utsagn mange vil være enig i. Hovedpersonen, John Harcourt, er en av disse prestene som nesten uten å ville det selv er blitt lansert av presse, radio og TV. Riktignok bifaller han ikke ekteskapsbrudd, pornografi og alminnelig utukt. Men han har gjort sitt beste for ikke å fordømme det.

Helt plutselig blir denne stormfulle kirkemann tilbudt et bispeembete. Han ser dette som en anledning til større berømmelse og innflytelse, og aksepterer. For å feire utnevnelsen lar han seg og familien intervju i ett av disse frimodige TV-programmene.

Et filmopptak av biskopens unge datter, som nylig var rømt hjemmefra, blir uheldigvis også presentert i programmet, og avslører at hun ikke er kunststudent slik Harcourt trodde, men stripteasedanserinne. Hvor på Harcourt gyver løs på intervjueren med bare nevene – foran kameraet.

Budskapet er klart nok: Harcourt har vært så opptatt av å «søke kontakt» med de unge at han har glemt formålet.

svensk appell Peru

Den 56. Interparlamentariske Kongress fant sted i Lima, Peru, i september. Lederen for den svenske delegasjonen, riksdagsmann James Dickson, talte i en debatt om generalsekretærens rapport og om rapporten om «ikke-innblanding i andre staters anliggender». Han sa bl. a.: Hva er grunnen til den alvorlige situasjon som verden befinner seg i? Svaret kan gis i tre ord: Den menneskelige natur.

De fleste trekker på skuldrene og

mener at den menneskelige natur ikke kan forandres – den har alltid vært den samme, i uminnelige tider.

Men dette er ikke sant. Den menneskelige natur kan forandres. Jeg har selv sett det kan skje tusenvis av ganger. Hvordan skulle den kommunistiske ideologi kunne snakke om en ny mennesketype, hvis de ikke trodde på at den menneskelige natur kunne forandres? Jeg er helt enig i at vi trenger en ny mennesketype.

Det er sant at meget av det vi gjør, sier og tenker bestemmes av stenalderreaksjoner som frykt, bitterhet, begjær, prestisje, selvishet, uærlighet. Vi har alle disse tingene i oss. Feilen er at vi i alminnelighet ikke ser oss selv som vi virkelig er, men som vi vil at andre skal tro vi er. En ærlig titt på oss selv ville hjelpe.

Det ser ut til at mange trenger å forstå at demokrati ikke betyr å gjøre

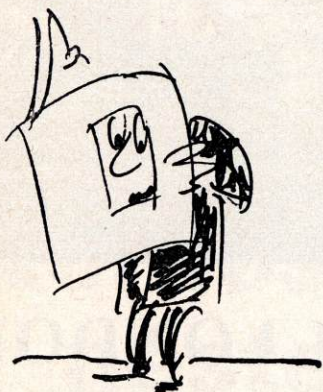
hva man har lyst til. Det fins – enten vi liker det eller ikke, og de fleste av oss liker det ikke når vi først står overfor det – Gudgitte, universelle og enkle regler for samlivet mellom menneskene, regler som er absolutte og som alle kan anerkjenne og akseptere. Spørsmålet er om vi vil ofre vår selvishet for våre land, eller om vi heller ofrer våre land for vår selvishet.

Jeg vil gjenta for dere og for meg selv forskjellen på en politiker og en statsmann: Politikeren tenker på neste valg, statsmannen på neste generasjon.

Hvis 420 politikere i neste uke vender forandret tilbake til sine hjemland, som statsmenn, vil vi ha tatt et kjempeskritt i retning av den moralske opprustning som hele verden trenger.

Med disse ord har jeg ikke direkte snakket om Tsjekkoslovakia, men indirekte, herr president.

klippet

Jorunn Johnson i Aftenposten,
24. september 1968.

NORGE SKAL IKKE VÆRE VERDENS moralske samvittighet, stod det i et brev til oss for en tid tilbake. . . . Er det et rett betenkt standpunkt å ta i en verden, som for lengst er kommet ned på villmanns- og bandittnivået? . . .

Er det ikke vår moralske samvittighet, som har fått oss til å stevne Hellas for Europadomstolen, fordi landets regjering knebler sine borgere og vingestekker den menneskelige verdighets fineste atributt, friheten? Er det ikke vår moralske samvittighet vi kan takke for at vi for 20 år siden fikk menneskerettighetserklæringen? Og er det annet enn moral og samvittighet vi appellerer til, når vi protesterer mot raseforfølgelsene i Syd-Afrika, mot krigføringen i Vietnam, mot fengslingen av russiske forfattere. Det er hver gang vår samvittighet som taler, stadig i det spinkle håp å få verdenssamvittigheten med, slik at vi sammen kan tale så høyt at det når inn til ulveflokkens bevissthet. Skjønt hvorfor fornærme dyrene? Vi mennesker får selv stå for våre misgjeringers mangfoldighet.

Vi vet så inderlig vel at verden ville vært en annen om de, som avgjør dens skjebne, hadde fulgt moralens enkle lover.

Naiv og lettvinnt tale —? Mange synes sikkert det. Men kanskje er det bedre å være naiv og lettvinnt enn unnfalende av redsel for å få fliret og naivitetsstemplet over seg.

Det står i «Kongespeilet» at «mennesket ble skapt til å være en kostbarhet i verden, det spørres bare om han vil skaffe seg den odel han er skapt til».

Når mennesket ikke er noen kostbarhet lenger, når det utsettes for allverdens urett og skjensel, for sult og frihetsberøvelse, for tortur og vilkårlig fengsling, for alt som er opprørende, skammelig og nedverdiggende, skyldes det vel i ikke ringe grad at vi har latt samvittigheten sove og moralen avgå ved døden og unnlatt å forsvare den kostbarhetens odel vi engang skapt til.

LITE TYDER PÅ AT NEO-STALINIS-MEN er offensiv, at den truer oss i den ikke-kommunistiske verden. Men kampen mot kjetteriet kan sette en utvikling i gang som kan komme til å true oss alle. Det er heller ikke noe som tyder på at arbeidsleirene og Stalins masseterror kommer igjen. De som er forsiktige og holder kjeft, blir ikke straffet, de passive og upolitiske får være i fred. Men det er blitt klarere for oss enn før at hele dette imperiet fra Berlin til Vladivostok lever under en glassklokke. Man kan reise på ferie til Bulgaria, skrive relativt udogmatisk om Geot-hes ungdoms diktning, styre elektronhjernen i Novosibirsk eller tjene penger ved å selge ost på markedet i Krakow. Men man tilbringer livet i en annenklassers jernbanekupe på et tog som reiser fram og tilbake uten å nå fram. Lufta er innelukket, vinduene åpnes litt for så igjen å lukkes. Det finnes alltid ventiler, vodka, erotikk, fjellklatring (mange polske intellektuelle er fremragende klatrere), man kan puste inn lufta fra ventilene, men ikke lukke opp vinduet. . . .

Etter masseterroreren i sosialismens navn kom den daglige, grå, uheroiske, autoritære småborgerlighet. De som ikke vil være med, de skal holde seg i buret og dyrke potetplantene. De som ville skape en ny verden og en ny kultur, en Majakovskij, en Mayerhold, har lenge ligget i sine graver. Deres etterfølgere synes lenger vekk fra de gamle mål enn på mange år.

Dag Halvorsen i Brev fra Øst-Europa, Arbeiderbladet,
20. september 1968.

FOR MEG HAR BEGIVENHETENE I Tsjekkoslovakia gjort to ting klare: 1) Soviet-unionsens fullstendige ideologiske bankerott og 2) mangelen på realisme i den vestlige verden om hva som skal til for å skape avspenning mellom Øst og Vest.

Mange har snakket lettvinnt om avspenning. Nå vet de at det ikke finnes noen billig vei til den. Hva vi trenger, og det eneste som vil gi våre barn den fremtid vi ønsker for dem, er en revolusjon i menneskenes liv og tenkning; en ideologi som skaper den nye mennesketype som kommunistene tilstår at de ikke har kunnet skape, og som Vesten heller ikke har frembragt. Avspenning kommer ikke til å skape den. Det er her Moralsk Opprustning kommer inn i bildet. Det har gitt meg et stort håp å være her.

Engelsk diplomat i et kommunistisk land under konferansen i Caux, september 1968.

VI SYNES Å HA BYGGET OPP ET misunnelig samfunn. Med dette mener jeg et samfunn som er misunnelig på andre land som gjør det bedre, takket være større innsats. Som ønsker de samme fordeler som andre land, men uten å akseptere de samme anstrengelser og den samme disiplin.

Med dette mener jeg et samfunn hvor stolthet over et godt utført arbeid og kraftanstrengelser for å utvide, fornye og lykkes blir sett på som noe gammeldags eller unødvendig.

Så lenge disse holdninger ikke forandres, tror jeg ikke at noen slags lovgivning eller administrative forholdsregler, hvor vel gjennomtenkt de enn er, kan gi oss vår styrke tilbake.

Det er noen som hevder at en regjerings plikt bare er å gi lover og administrere, faktisk å lede folk i den retning de ønsker å gå, uten å tilføre videre impulser. Det er dem som vil overlate alle de problemer som er av åndelig art til biskopene. Etter min mening er dette synet helt galt. Politiske retningslinjer og lover er bare en del av en politikers ansvar. Den andre, og kanskje viktigste del, er å utfordre, lede og gi inspirasjon.

Roginald Maudling, britisk parlamentsmedlem i en artikkel i London Times.

Oslo: September-nummeret av «Norsk Skoleblad», som er Norsk Lærerslags organ, har et to siders referat fra pedagogkonferansen i Caux, Sveits i juli, skrevet av lektor Jon Henden, Oslo:

«Å kunne utdanne og oppdra en ny generasjon med vilje og evne til å påta seg ansvaret for en hel verden, er avhengig av hva den enkelte lærer selv lever for,» konkluderer Henden. «Caux-konferansen fikk den enkelte lærer til å se sitt arbeid – og seg selv – i et nytt og utfordrende perspektiv.»

Caux, Sveits: Til konferansen her i september kom følgende hilsen fra Ahmed Hassan al-Baqoury, som er rektor ved Al Azhar-universitetet i Egypt, muhammedanistens 1000 år gamle lærerstol:

«Som uttrykk for min dype respekt sender jeg konferansen min hilsen. Jeg håper at Moralsk Opprustning, dette løfterike arbeid, vil gi prioritet til å hjelpe de hjelpeløse og fjerne tyranni og undertrykkelse gjennom anvendelse av de grunnleggende prinsipper: Tro på Gud og respekt for mennesket.»

London: Filmingen av Peter Howards siste skuespill «Happy Deathday» (Til lykke med dødsdagen) pågår nå i det vakre gamle Tudor-slottet Aston Bury utenfor London.

Shakespeare-skuespilleren Cyril Luckham, som bl. a. hadde rollen som Cranmer i filmen «En mann fremfor alt», spiller en av hovedrollene, sammen med Harry Baird, Harriette Johns og Yvonne Antrobus.

Gøteborg: Industrifolk og pedagoger inviterte til week-endkonferanse for Moralsk Opprustning i Gøteborg 5. og 6. oktober. På bakgrunn av det betydelige arbeid omkring skolens og industriens problemer som har pågått ved konferansene i Caux i sommer, ønsket man å finne frem til et praktisk handlingsprogram for Norden.

Et Gøteborg-ensemble oppførte skuespillet «Stigen» som en del av programmet.

Perth, Australia: Statsministeren i Vest-Australia, David Brand, var æresgjest ved en middag for 109 personer som ble arrangert i byen Perth til inntekt for MRA-sentret Panchgani i India.

En av Australias kjente arkitekter, Gordon Brown, som har ledet byggearbeidet ved Panchgani, var hovedtaler ved middagen. Brown skal i nær fremtid reise tilbake til India for å fortsette arbeidet ved sentret. «Denne oppgaven koster meg og mitt firma 125 000 kroner,» sa han. «Men jeg ser det som en gull-kantet investering i fremtiden.»

kort nytt

Nigeria: Den afrikanske fargefilmen «Frihet» er blitt vist for mange tusen mennesker i Vest-Nigeria i løpet av de siste seks månedene, inklusive Asaba og andre krigsrammede områder. «Frihet» er den mest populære filmen på repertoaret,» forteller den omreisende kinosjefen.

Oslo: Skuespillet «Stigen» av Peter Howard ble iscenesatt av unge fra Ullern, Røa og Ris kristne ungdomsklubber (URR) og oppført for 250 unge som tok del i URR's ungdomsleir på Knattholmen i Oslofjorden i sommer.

Ceylon: Rajmohan Gandhi, sjefredaktør av den indiske ukeavisen HIMMAT, er blitt bedt om å bringe en MRA-styrke til Ceylon i november. Innbydelseskommiteén omfatter bl. a. presidenten i det ceylonesiske senat, parlamentets president og Ceylons høyesterettsjustitiarius.

Melbourne, Australia: På grunn av krisen i Tsjekkoslovakia besluttet HSV 7, en av Melbournes fire TV-stasjoner, å vise filmen «Avgjørelse ved midnatt» (Peter Howard) i den beste sendetiden den 9. september. Kanal 7, som er en av de mest populære i Australia, har kjøpt retten til å vise filmen tre ganger i løpet av tre år.

Århus: Jyllands-Posten, Danmarks største provinsavis, hadde 29. september et intervju med Rajmohan Gandhi. Under overskriften «Gi meg 10 000 revolusjonære» besvarer han spørsmål om fødselskontroll, Chinas stilling og om hva Europa kan gjøre i Asia. Samme dag bragte Aalborg Amtstidende et intervju med fru Freny Lala fra Bombay. Fru Lala har vært på en rundreise i Skandinavia for å besøke mennesker som støtter Moralsk Opprustnings arbeid i India med penger og matvarer.

Oslo: «Menneskene synes i vår tid å stå ved et skjebnesvangert historisk vendepunkt,» heter det i en innbydelse til en foredragsserie for skolefolk, undertegnet av en gruppe pedagoger. «Denne situasjonen gir oss pedagoger en mektig utfordring,» skriver de videre. «Slik forholdene er, tvinges pedagogene til å ta en rekke grunnspørsmål opp til ny vurdering.»

I serien inngår følgende foredrag: «Grunnproblemer i oppdragelsen i lys av nyere psykologi», ved fylkespsykolog Nils Grendstad, «Fremtidssamfunnets utfordring til pedagogen», ved dr. philos Øyvind Skard og «Oppdragelse uten autoritet?» ved lektor Reidar Myhre.

Foredragene finner sted i høst i Moralsk Opprustnings senter.

Nordøst-India...

Forts. fra side 10

En venn og kollega av Nichols-Roy, som gjennom ham var kommet i kontakt med Moralsk Opprustning, uttalte nylig: «Jeg begynte å forstå at min karriere var bygget på hat, min stammes hat mot India. Det er lett å spille på et slikt hat, og på den måten ble jeg valgt inn i parlamentet. Det var galt, og jeg har besluttet meg til å bringe det i orden.»

Den mannen gikk til sin motstander, statsminister Chaliha, og ba ham

om tilgivelse for sitt hat. Statsministerens kommentar var: «Det som trengs mest er forståelse mellom forskjellige raser og stammer. Dette er Moralsk Opprustnings oppgave. MRA er den eneste lysstripen på Nordøst-Indias mørke horisont.»

Da forhandlingene kom inn i sitt mest kritiske stadium, sendte Nichols-Roy følgende budskap til Chaliha:

«Jeg vil at De skal vite at hva den indiske regjering enn beslutter om fjellstaten, så kommer De og jeg til å

stå sammen i kampen om Indias og verdens moralske opprustning.»

Om Chaliha, Nichols-Roy og deres kolleger lykkes i det de har foresatt seg, så behøver ikke fjelltraktene i Nordøst-India å bli et nytt Vietnam. Tvert imot skulle dette området med forskjellige stammer og språk kunne demonstrere en forenende idé som kan nå Kina og Sydøst-Asia.

Supermakter...

Forts. fra side 3

2. Det må bli slutt på Indias indre splittelse og på korrupsjonen. Vi trenger et ærlig, uselvsk og sammensveiset lederskap – det mangler vi idag – og et arbeidsvillig, sammensveiset og ansvarsbevisst folk – det mangler vi også.

3. Inderne bør planlegge sammen med resten av verden hvordan man kan overbevise herskerne i Moskva og Peking om at det finnes bedre målmetoder enn dem som de har forpliktet seg til.

For et land som India er det nødvendig å forsøke det umulige.

J. M. Ugland & Co. A.s

GRIMSTAD

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL- Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettenes først løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30 og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

LEGEMIDDEL FRA

ved hodepine NOVID

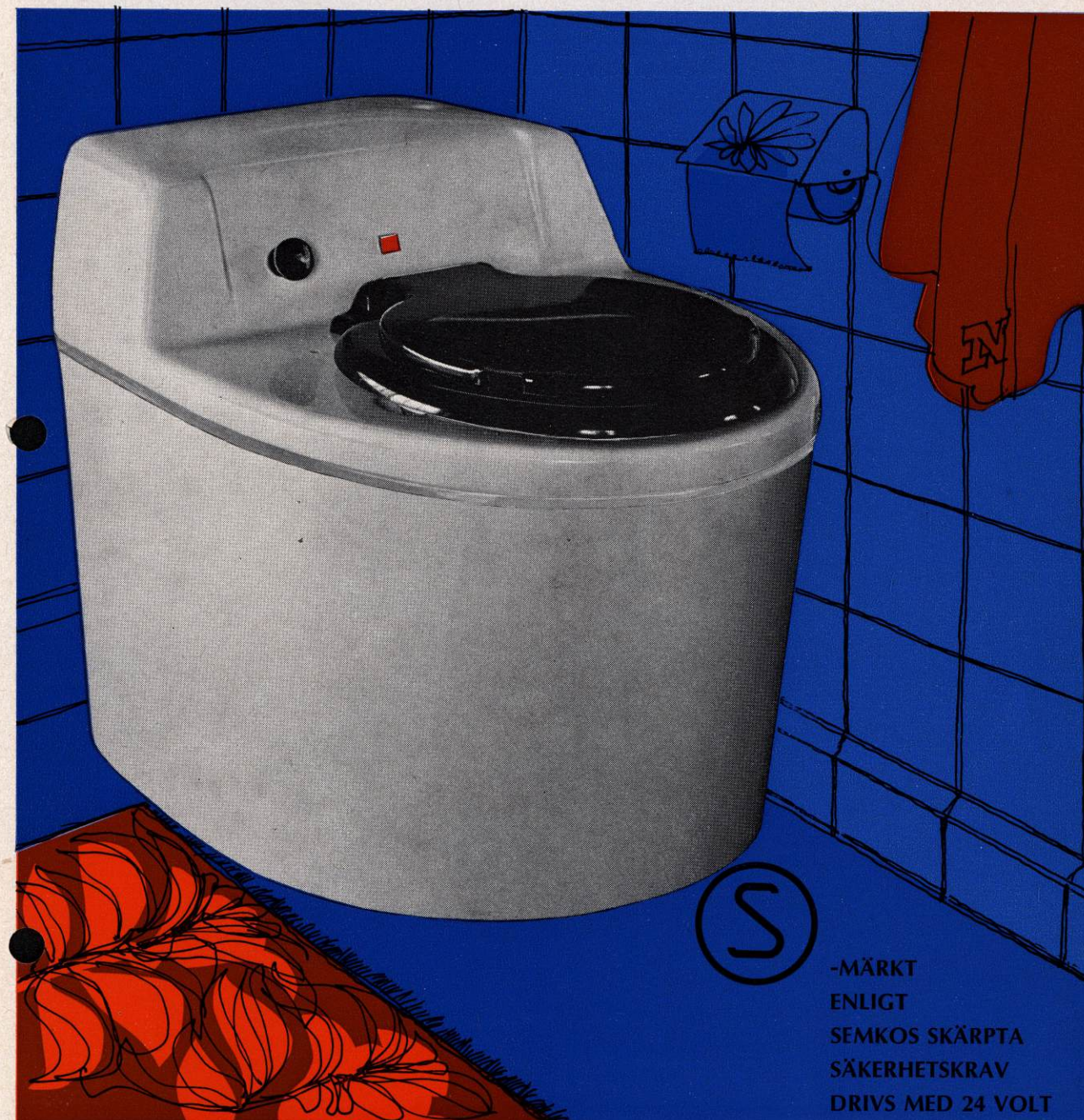
tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, revmatisme, nervesmerter, tannpine, menstruasjonsmerter og forkjølelsesubehag. Novid i vann - er behagelig i bruk og skånsom selv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. - Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO AS-OSLO

MIBO

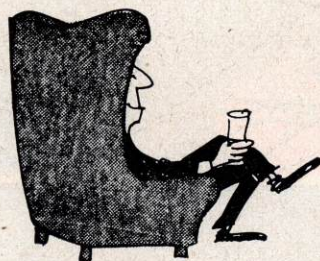

-MÄRKT
ENLIGT
SEMKOS SKÄRPTA
SÄKERHETSKRAV
DRIVS MED 24 VOLT

högeffektiv el-toalett med EFTERBRÄNNKAMMARE

Begär broschyr från Elektro MIBO AB, 542 00 Mariestad - Telefon 0501/13620 - Telex 5939

Mr. Lemon Lime

E.

OPPFRISKENDE EKTE
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Göteborgs Frihavn